

บทที่ 8

แนวคิดเกี่ยวกับวากยสัมพันธ์ปาละและพันธะโดยสังเขป

ทฤษฎีไวยากรณ์สากลต้องกำหนดคุณสมบัติของระบบการนิรูป (representation) อย่างน้อยสามระบบ คือ โครงรูปผิว (S-Structure) สัทรูป (PF) ตรรกูป (LF) และคุณสมบัติของกฎเกณฑ์สามระบบ คือ กฎของส่วนประกอบทางวากยสัมพันธ์ก่อกำเนิดโครงรูปผิว กฎของส่วนประกอบสัทรูปลงรายละเอียดของโครงรูปผิวสู่สัทรูป และกฎของส่วนประกอบตรรกูปลงรายละเอียดของโครงรูปผิวสู่ตรรกูป

Noam Chomsky: *Lectures on Government and Binding*

Chomsky (1981: 5) ระบุไว้ว่าไวยากรณ์สากล (Universal Grammar (UG)) ประกอบด้วยระบบย่อยๆ ที่เกี่ยวข้องกันระหว่างส่วนประกอบย่อยของระบบกฎเกณฑ์ทางไวยากรณ์และส่วนประกอบย่อยของหลักการ

ส่วนประกอบย่อยของระบบกฎเกณฑ์ทางไวยากรณ์ประกอบด้วย

1. พจนานุกรม (lexicon)
2. วากยสัมพันธ์ (syntax)
 - (ก) ส่วนประกอบจำแนกประเภท (categorical component)
 - (ข) ส่วนประกอบเชิงปริวรรต (transformational component)
3. ส่วนประกอบสัทรูป (PF-component)
4. ส่วนประกอบตรรกูป (LF-component)

พจนานุกรม

ตามทฤษฎีปริวรรตเก่าถือว่า การก่อกำเนิดฐาน (base generability) เป็นแกนสำคัญของโครงรูปลึก โดยถือว่าสูตรโครงสร้างส่วนประกอบ (phrase structure rules) เป็นกฎสำคัญในการก่อกำเนิดประโยคต่างๆ ในภาษาดังที่กล่าวแล้วในบทที่ 7 และเป็นที่ประจักษ์ว่าสูตรโครงสร้างส่วนประกอบนั้นมีลักษณะซ้ำซ้อน (redundancies) มากมาย เช่น

(1) กว → (นก) กรียา (กรียา2) (นว) (ประโยค) (กว)

ฉะนั้น สำหรับกรรมกรียา ก็น ก็จะถูกปรากฏจากสูตร (1) เป็น

กว → กรียา + นว

ขณะเดียวกันคำว่า ก็น ก็จะถูกปรากฏในพจนานุกรมว่าเป็นกรรมกรียาต้องมีกรรมตาม พร้อมทั้งลักษณะประจำคำดังที่กล่าวแล้วในบทที่ 7 โดยจะถูกปรากฏในโครงรูปลึกในลักษณะที่มีความซับซ้อนอยู่ ต่อมา Chomsky (1965: 148-170) ได้กำหนดลักษณะประจำคำเพื่อลดโครงสร้างส่วนประกอบ โดยคำว่าก็นจะต้องปรากฏในสิ่งแวดล้อม

(2) <— นว >

โดยการกำหนดลักษณะดังกล่าวไม่เพียงแต่ระบุว่า ก็น เป็นกรรมกรียา จะต้องมีการกรรมตาม เนื่องจากวากยสัมพันธ์พาสและพันธะมุ่งไปที่ไวยากรณ์สากล จึงจำเป็นที่จะต้องสร้างสูตรที่ครอบคลุมไวยากรณ์ของทุกภาษาไม่ใช่เฉพาะภาษาอังกฤษหรือภาษาไทยเท่านั้น เพราะในภาษาอังกฤษและภาษาไทยมีการกรรมตามหลังกรียา แต่ภาษาญี่ปุ่นและภาษาอินเดียนแดง เช่น ภาษาช็อกตอ (Chocktow) มีการนำหน้ากรียา ภาษาอังกฤษมีบุรพบทอยู่หน้านาม แต่ภาษาญี่ปุ่นกลับอยู่หลังนาม ซึ่งไม่ควรจะเรียกว่าบุรพบท ควรจะเรียกว่า ปรพบท (postposition) มากกว่า Pesetsky (1982) ให้ความเห็นซึ่ง Chomsky ก็เห็นด้วยและนำไปแพร่ขยายต่อว่า ควรจะยกเลิกสูตรโครงสร้างส่วนประกอบ เพราะสูตรโครงสร้างส่วนประกอบระบุลำดับของส่วนประกอบว่าส่วนใดนำหน้าส่วนใดตามหลัง แต่ที่จริงแล้วเมื่อ Chomsky (1965: 63-126) กำหนดกรอบการจำแนกประเภทย่อย (subcategorization frame) ดังที่ปรากฏใน (2) แล้วก็ไม่จำเป็นต้องมีสูตรโครงสร้างส่วนประกอบให้เกิดความซับซ้อนทั้งในสูตรโครงสร้างส่วนประกอบและพจนานุกรม และแม้เมื่อ Chomsky (1984: 5, 135) ก็ยังระบุว่าพจนานุกรม และส่วนประกอบจำแนกประเภทถือว่าเป็นสูตรฐาน (base rules) ซึ่งจะให้โครงรูปลึก (D-structures) ไม่น่าจะต้องรอให้ Pesetsky (1982) มาชี้ว่า สูตรฐานหรือสูตรโครงสร้างส่วนประกอบไม่จำเป็น

Freidin (1978) ซึ่งเสนอความคิดเกี่ยวกับหน้าที่หลักหรือหน้าที่ θ (thematic role หรือ θ -role) อันประกอบด้วยผู้กระทำการ (agent) หรือบางครั้งอาจจะเรียกว่า ผู้มีประสบการณ์ (experiencer) ผู้รับการกระทำ (patient) อรรถพท (theme) จุดประสงค์ (goal) และอุปกรณ์ (instrument) โดยมีกรียาเป็นตัวกำหนดว่านามที่นำหน้ากรียาก็ดี หรือตามหลังกรียาก็ดีมีหน้าที่หลักเป็นอย่างไร โดยที่กรียาเป็นผู้กำหนดการกของนาม แต่อย่างไรก็ตามไม่ใช่ว่ากรียาทุกตัวจะเป็นตัวกำหนดการก เช่น

(3) ก. มีม้า 5 ตัวอยู่ที่กลางทุ่ง

ข. It seems that Mary is here.

ค. It rains.

ฌ. John seems to be sad.

จะเห็นได้ว่า กริยา มี ใน (3 ก) ไม่มีอำนาจกำหนดการกของประธาน ซึ่งในกรณีนี้ไม่มีประธาน (Warotamasikkhadit, 1983: 2-11) ส่วน it ใน (3 ข) และ (3 ค) นั้นก็เป็น it ที่เติมเข้าไปในตำแหน่งสูญภาค (empty category) ซึ่งไม่มีประธานเช่นกัน ในทำนองเดียวกัน John ใน (3 ฌ) นั้น ก็มาจาก

(4) e [_{VP} seems [_S John [_{VP} be sad]]]

(5) John_i, (_{VP} seems [_{t_i} to [_{VP} be sad]]]

e ใน (4) แทนลักษณะไม่มีประธาน และเมื่อเคลื่อน John มาแทนที่ e จะทิ้งรอย (trace) เอาไว้ ณ ตำแหน่งเดิม และเพื่อที่จะแสดงว่า John และ t ซึ่งใน (5) ได้เพิ่มดัชนีร่วม (coindex) คือ i เป็น John_i และ t_i ว่าเป็นบทเดียวกัน

Lasnik and Uriagereka (1988: 2-5) ได้นำความคิดเกี่ยวกับหน้าที่หลักหรือหน้าที่ 0 เข้ามาใช้ในวากยสัมพันธ์ปาละและพันธะก็เพื่อจะใช้เป็นตัวกรองการก (Case filter) เพื่อไม่ให้เกิดประโยค เช่น

(6) ก. *แดงเดินเลือด

ข. *เขาอาบ

เพราะทั้ง (6 ก) และ (6 ข) ผ่าฝืนข้อกำหนดการจำแนกประเภท นั่นก็คือ เดินไม่มีอำนาจกำหนดให้เลือดตาม และอาบจะต้องมีคำว่า น้ำ, แดด, น้ำแร่, น่านม, น้ำตา ตามเป็นต้น ฉะนั้นอาจจะทำให้เข้าใจว่า การเพิ่มกรอบการจำแนกประเภทเพื่อลดสูตรโครงสร้างส่วนประกอบหรือเพิ่มหน้าที่หลักเข้าในพจนานุกรมเพื่อลดการจำแนกประเภท ที่จริงแล้วในไวยากรณ์สากลต้องการข้อสนเทศที่เกี่ยวกับสูตรโครงสร้างส่วนประกอบและการจำแนกประเภท จึงเป็นที่เห็นได้ชัดแจ้งว่า พจนานุกรมจะเป็นตัวการสำคัญในการให้โครงรูปลึก เพราะข้อสนเทศต่างๆ ได้ประมวลไว้ในคำศัพท์ที่ปรากฏในพจนานุกรม

ส่วนประกอบเชิงปริวรรต

ปัจจุบันนี้แนวคิดเกี่ยวกับส่วนประกอบเชิงปริวรรตได้เปลี่ยนไปมาจากทฤษฎีการปริวรรตของ Chomsky (1957: 61-84, 111-114) ซึ่งมีทั้งการปริวรรตเชิงเดียวและการปริวรรตเชิงคู่ (simple and generalized transformations) ตามแบบบังคับ (obligatory) และไม่บังคับ (optional)

จนมาถึง Chomsky (1965: 64-147) การปริวรรตเชิงคู่หายไป เพราะประโยคที่ซ้อนในประโยคหลักถือว่าเป็นส่วนประกอบส่วนหนึ่งของประโยคที่อยู่ในระดับที่ต่ำกว่าในโครงสร้างต้นไม้ ฉะนั้นจึงเหลือแต่การปริวรรตเชิงเดียวเท่านั้น ปัจจุบันนี้นักภาษาศาสตร์เชิงทฤษฎีการปริวรรตเชื่อว่า มีสูตรการปริวรรตเพียงสูตรเดียวเท่านั้น คือ

(7) เคลื่อน α (Move α)

หมายความว่า เอาบทหนึ่งย้ายหรือเคลื่อนไปไว้ที่อื่นและทิ้งร่องรอยเอาไว้ที่เดิม เพื่อให้รู้ว่าเมื่อก่อนนี้มีบทใดบทหนึ่งเคยอยู่ ในกรณีนี้ บท หมายถึงส่วนประกอบหนึ่ง (a constituent) ที่มีบทบาทในวลีหรือประโยค ในบทที่ 7 ได้กล่าวว่า การปริวรรตประกอบด้วยการประชิด การแทนที่ และการลด สำหรับกรณีเคลื่อน α นี้จะเกี่ยวข้องโดยตรงกับการประชิดและการแทนที่ ส่วนการลดอาจจะเป็นผลอันหนึ่งมาจากการแทนที่

การเคลื่อนนี้มี 2 ลักษณะคือ การเคลื่อนแบบตำแหน่ง-A (A position movement) กับการเคลื่อนแบบตำแหน่ง- $\bar{A}$ ($\bar{A}$ -position movement) Chomsky (1984: 56) เรียกการเคลื่อนจากตำแหน่งของหน้าที่หลักหรือหน้าที่- θ หนึ่งไปสู่อีกหน้าที่หนึ่ง เช่น จากตำแหน่งกรรมไปเป็นประธาน หรือจากตำแหน่งประธานของอนุประโยคที่แทรกอยู่ในประโยคหลักขึ้นเป็นประธานของประโยคหลักดังใน (3 ข) เป็นต้น ส่วนการเคลื่อนแบบ- $\bar{A}$ ก็คือ การเคลื่อนไปสู่ตำแหน่งที่ไม่ใช่ตำแหน่ง-A ในภาษาอังกฤษได้แก่ตำแหน่งส่วนขยาย (complement)

(8) ก. I wonder you think John said you will see who

ข. I wonder you think John said [who [you will see t]]

ค. I wonder you think [who [John said [t [you will see t]]]]

ฌ. I wonder [who [you think [t [John said [t [you will see t]]]]]]

จะเห็นได้ว่าการเคลื่อน who ใน (8 ก) มาอยู่หน้า you เป็นการเคลื่อนแบบ- $\bar{A}$ ไม่ใช่แบบ-A เมื่อเคลื่อนไปแล้วก็ทิ้งรอย (t) ไว้ ณ ตำแหน่งเดิม จากนั้น who ใน (8 ข) ก็เคลื่อนไปสู่ตำแหน่งส่วนขยายหน้า John ทิ้งรอยไว้ที่เดิมดังที่ปรากฏใน (8 ค) และ who ใน (8 ค) ก็จะเคลื่อนไปสู่ตำแหน่งที่ปรากฏใน (8 ฌ) จะเห็นได้ว่าเป็นการเคลื่อนภายในขอบเขตของประโยคต่ำสุดค่อยๆ เขยิบสูงขึ้น ลักษณะเช่นนี้เรียกว่าการนำสูตรมาใช้แบบวัฏจักร (cycle) จึงสามารถสรุปได้ว่า

(9) การเคลื่อนแต่ละคราวให้ข้ามได้เพียงปุม (node) เดียวโดยที่ปุมนั้นอาจจะเป็น S หรือ NP และถ้าต้องการจะเคลื่อนต่อไปก็ให้เป็นไปในลักษณะวัฏจักร

ฉะนั้น สูตรการเคลื่อน $\propto$ ก็มีข้อจำกัดว่า จะต้องให้อยู่ในขอบเขตจำกัดของแต่ละปุม (node) คราวหนึ่งจะข้ามเกินหนึ่งปุมไม่ได้ โดยที่ปุมกำหนดเขตนั้นต้องเป็น S หรือ NP ซึ่ง Chomsky (1984) เรียกว่าเงื่อนไขการเขยิบขึ้น (Subjacency Condition) ดังที่ปรากฏใน (8 ก-ข) อยู่ในเงื่อนไขการเขยิบขึ้นและอยู่ภายในขอบเขตของ S หรือ NP ทั้งสิ้น ฉะนั้น

โครงสร้างที่ได้มาจากพจนานุกรมและผ่านการปริวรรตเคลื่อน $\propto$ จะกลายเป็นโครงสร้างผิว

ส่วนประกอบสัทรูป (Phonetic Form หรือ PF)

โครงสร้างผิวจะได้รับการนิรูป (representation) เป็นสัทรูป อันเป็นอิสระจากตรรกูป ซึ่งจะได้กล่าวถึงต่อไป การเปลี่ยนโครงสร้างผิวเป็นสัทรูปก็เทียบได้กับสรีวิทยาในวากสัมพันธ์ปริวรรตในบทที่ 7 ซึ่งทำให้สามารถออกเสียงที่ถูกต้องของประโยคต่างๆ ได้โดยมีลักษณะทางสัทศาสตร์ (phonological features) เป็นตัวบ่ง สัทรูปจะไม่ปรากฏกับบทที่ไม่มีการก เช่น PRO (Aoun, 1979 และ Chomsky, 1984: 117)

ส่วนประกอบตรรกูป (Logical Form หรือ LF)

May (1977) กล่าวว่า ส่วนประกอบตรรกูปเหมือนกับส่วนประกอบปริวรรตมาก ที่ทำให้โครงสร้างผิวเกี่ยวข้องกับการนิรูปของตรรกูป ในทำนองเดียวกันการปริวรรตก็ทำให้โครงสร้างผิวเกี่ยวข้องกับการนิรูป โครงสร้างที่ Lasnik and Uriagereka (1988: 9) ให้ไว้คือ

(10) ก. Mary likes everyone.

ข. For every X, X a person, Mary likes X.

ตามเกณฑ์ของตรรกศาสตร์ (10 ข) เป็นนิรูปของ (10 ก) การที่จะทำ (10 ก) ให้เป็น (10 ข) มีด้วยกันสองวิธี คือ การปริวรรต (10 ก) ให้เป็น (10 ข) อย่างหนึ่ง แต่ May เห็นว่า ควรจะเริ่มการนิรูปทางตรรกูป (LF) ที่สามารถแปรเปลี่ยนเป็น (10 ข) ได้ชัดเจน โดยยึดข้อกำหนดของการกระจายของตัวจำนวน (distribution of quantifiers) โดยมีการเคลื่อนมาอยู่หน้าประโยค

(11) [_S Everyone_i [_S Mary likes t_i]]

โดยถือว่า (11) เป็นตรรกูปของ (10' ก) เป็นการย้ายตัวจำนวนมาประชิดหน้า S แล้วทั้งรอยไว้ในโครงสร้างผิวโดย Everyone จะมีดัชนีร่วมกับรอย (t) มีการแสดงพันธะ (binding) ระหว่างตัวจำนวนและตัวแปร (variable) ดังปรากฏใน (11) จะเห็นได้ชัดเจนว่า Everyone ทำหน้าที่บัญชา -c ประโยค(S)เดิม Chomsky (1984: 22) กล่าวว่า ในบางกรณีโครงสร้างผิวกับการนิรูปเชิงตรรกูปนั้นเหมือนกันจนทำให้กล่าวได้ว่า การเปลี่ยนโครงสร้างผิวเป็นตรรกูปไม่มีความหมายเลย

(12) ก. Johh seems to be sad.

ข. John_i [_{VP} seems [_S t_i to [_{VP} be sad]]]

ค. Seems [sad (John)]

(12 ข) เป็นโครงสร้างผิวของประโยค (12 ค) ส่วน (12 ก) แสดงว่า sad เป็นภาคแสดงของ John และ seems เป็นส่วนนำหน้าของ sad (John) อันเป็นสัญกรณ์ (notation) ทางตรรกศาสตร์ ฉะนั้น (12 ข) ก็ถือว่าเป็นการนิรูปเชิงตรรกรูปได้ จากหลักฐานเชิงประจักษ์ (empirical evidence) ปัจจุบันสัญกรณ์ตัวจำนวน-ตัวแปรมากกว่าตัวจำนวนอิสระ นั่นก็คือตัวจำนวนต้องนำหน้าตัวแปร

ในวากยสัมพันธ์ปาละและพันธะพจนานุกรมจะเป็นส่วนสำคัญและมีบทบาทสูง เพราะพจนานุกรมกำหนดโครงสร้างนามธรรมทั้งทางวิภาคและสรีวิทยาของศัพท์แต่ละคำ และลักษณะทางวากยสัมพันธ์ของแต่ละศัพท์ด้วย ซึ่งจะมีทั้งลักษณะจำแนกประเภท (นั่นคือกำหนดว่า เป็นคำประเภทใด) และลักษณะที่ถูกปรับทอนบีบกำหนด

ส่วนประกอบย่อยของหลักการประกอบด้วย

1. ทฤษฎีกำหนดขอบเขต (bounding theory)
2. ทฤษฎีปาละ (government theory)
3. ทฤษฎี-θ (thematic theory หรือ θ-theory)
4. ทฤษฎีพันธะ (binding theory.)
5. ทฤษฎีการก (Case theory)
6. ทฤษฎีการควบคุม (control theory)
7. ทฤษฎีโยงสัมพันธ์ (linking theory)

ทฤษฎีกำหนดขอบเขต

เงื่อนไขการเขยิบขึ้น ถือว่าเป็นทฤษฎีกำหนดขอบเขตอย่างหนึ่งเพราะการที่จะนำสูตรปริวรรตเคลื่อน α มาใช้ จะต้องเคลื่อนอยู่ในบริเวณที่มีขอบเขตจะเคลื่อนข้ามได้เพียงปุ่มเดียว ซึ่งอาจจะเป็น S หรือ NP เนื่องจากทฤษฎีกำหนดขอบเขตสัมพันธ์แน่นแฟ้นกับรอย (trace) และ PRO จึงควรที่ทำความเข้าใจกับเรื่องทั้งสองนี้เสียก่อน ทั้งรอยและ PRO เป็นสุญภาค (empty category) ดังตัวอย่างเช่น

(13) ก. I want [myself to win the prize]

ข. I want [PRO to win the prize]

ค. ผมอยากให้ [ตัวเองได้รับรางวัล]

ฅ. ผมอยาก [PRO จะได้รับรางวัล]

ประโยคในลักษณะของ (13 ก และ ค) จะกล่าวถึงเมื่อกล่าวถึงทฤษฎีพันธะ แต่อย่างไรก็ตาม (13 ก) เป็นประโยคแสดงลักษณะสะท้อน (reflexive) โดยที่สรรพนามสะท้อนไปหาประธานของประโยคซึ่งจะต้องแสดงลักษณะที่เกี่ยวกับตัวเองหรือตนเอง เช่น (13 ค) เหมือนกัน แต่ประโยค (13 ข และ ฅ) มี PRO เข้ามาเกี่ยวข้องในภาษาอังกฤษจะเห็นได้ชัดเจนว่าหลัง PRO ใน (13 ข) จะมี to นำหน้ากริยาในทำนองเดียวกัน ใน (13 ฅ) หลัง PRO จะมีส่วนนำหน้ากริยาตามก็ได้ เป็นที่ตกลงกันว่า PRO จะไม่มีปาละ (ungoverned) เพราะไม่สามารถให้หน้าที่หลักหรือหน้าที่-๐ กับ PRO ได้ แต่กระนั้นก็ตามนักภาษาศาสตร์ปาละ-พันธะก็ยังถกเถียงกันถึงปัญหานี้ Lasnik and Uriagereka (1988: 50) มีตัวอย่างที่ขัดแย้งความคิดนี้คือ

(14) ก. I want John to win

ข. I want PRO to win

ถ้าหากเชื่อว่า PRO ใน (14 ข) ว่า ไม่มีปาละและไม่มีการก John ใน (14 ก) ก็ต้องไม่มีปาละ และการกด้วย แต่ถ้าพิจารณาประโยคในภาษาไทยแล้วจะพบว่า

(15) ก. ผมอยากให้จอห์นชนะ

ข. ผมอยาก PRO ชนะ

เราสามารถจะชี้ได้ว่าภาษาไทยต้องมีคำว่า ให้ เพิ่มขึ้นใน (15 ก) แต่ (15 ข) นั้นหน้า PRO ไม่มีคำว่า ให้ แม้ว่าจะมีประโยคในภาษาไทยว่า

(16) ผมอยากให้ NP ชนะ

NP ใน (16) ปกติแล้วไม่ใช่ ผม อาจจะหมายถึงพวกของเรา ทีมของเรา แต่ถ้าจะหมายถึงตนเองก็ได้ในบางกรณีแต่ต้องเป็น

(17) ผมก็อยากให้ NP ชนะ (แต่มันไม่ชนะ)

สำหรับภาษาไทยนั้นอาจจะมึลักษณะที่ค้านกับแนวคิดของ Chomsky (1984) ที่ว่า PRO ไม่มีหน้าที่ -๐ หรือไม่มีปาละ แต่ถ้าพิจารณา NP ใน (17) แล้ว จะเห็นว่า NP เป็นผู้มีประสบการณ์ของกริยา ให้ และเป็นตัวกระทำของกริยา ชนะ นั้นหมายถึง ทำหน้าที่สองอย่างในขณะเดียวกัน แต่สิ่งที่น่าประหลาดใจที่สุดก็คือ NP ใน (17) ไม่น่าจะเป็นตัวอื่นที่ไม่ใช่สรรพนาม และเมื่อเป็นสัพยภาค ก็ควรจะเป็น PRO แต่เราเห็นได้ชัดแจ้งแล้วว่าในกรณีของ (17) นั้น ควรจะมีปาละ (governed) ซึ่งก็จะค้านกับความคิดของ Chomsky (1984: 56) ที่กล่าวว่า

PRO ไม่มีปาละ บรรพบท (antecedent) ของ PRO (ถ้ามี) จะมีหน้าที่ -θ ที่เป็นอิสระเช่นเดียวกับ PRO ความสัมพันธ์ระหว่างบรรพบทและ PRO (ในกรณีที่ PRO มีบรรพบท) ไม่จำเป็นต้องเป็นไปตามเงื่อนไขการเขียนขึ้น และนอกจากนั้นแล้ว PRO ไม่มีความจำเป็นจะต้องมีบรรพบท

เมื่อได้กล่าวถึงสัญญาเกี่ยวกับ PRO แล้วก็น่าที่จะได้กล่าวถึงสัญญา ที่เรียกว่า รอย (trace) บ้าง ซึ่งในภาษาอังกฤษมี 3 ลักษณะด้วยกันดังนี้

- (18) ก. John_i seems (to us) [t_i like ice-cream] (เป็นการเคลื่อนนามวลี)
- ข. John knows [what_i we like t_i] (เป็นการเคลื่อนไปที่ส่วนขยาย (COMP))
- ค. [_{NP} a man t_i] was here [, who John knows] (เป็นการสลับที่) จะเห็นได้ว่า (18 ก-ค) มาจากประโยคเดิม

- (19) ก. It seems to us that John likes ice cream.
- ข. John knows we like what.
- ค. A man who John knows was here.

(18 ก) เป็นการเคลื่อน John ไปแทน it แล้วทิ้งรอยไว้หน้า like John จะย้ายเข้าสู่ตำแหน่ง-A (A-position) คือ ย้ายจากตำแหน่งที่มีหน้าที่-θ เข้าไปสู่ตำแหน่งอื่น และการเคลื่อนแบบนี้เรียกว่า การเคลื่อนย้าย-A (A-movement) ฉะนั้นการเคลื่อนย้าย-A และรอยของมัน รวมเรียกว่า โซ่-A (A-chain) ในกรณีของ (18 ก) John จะอยู่ในตำแหน่ง-A แต่เป็นตำแหน่งที่ไม่มีหน้าที่-θ ในทำนองเดียวกัน what ใน (18 ข) และ who John knows ใน (18 ค) ก็อยู่ในตำแหน่งที่ไม่มีหน้าที่-θ เช่นกัน รวมความว่าบรรพบทจะไปอยู่ในตำแหน่งที่ไม่มีหน้าที่ -θ การเคลื่อน- $\times$ จะต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขการเขียนขึ้น ซึ่งถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของทฤษฎีกำหนดขอบเขต และที่สำคัญที่สุดก็คือ รอยจะต้องมีปาละ (governed) จึงรวมสรุปได้ว่า

- (20) ก. รอยต้องได้รับปาละ (หมายถึงมีการก)
- ข. บรรพบทของรอยจะไม่อยู่ในตำแหน่งที่มีหน้าที่-θ
- ค. ความสัมพันธ์ระหว่างบรรพบทและรอยอยู่ภายใต้เงื่อนไขการเขียนขึ้น

ในภาษาไทย รอยปรากฏในลักษณะดังต่อไปนี้

- (21) ก. ฝน_i ทำท่าว่า [t_i จะตก] (เป็นการเคลื่อนนามวลี)
- ข. ท่านเป็นครู, [ที่ผมเคารพนับถือ t_i] (เป็นการเคลื่อนไปที่ส่วนขยาย)

จะเห็นว่าภาษาไทย รอย ไม่ปรากฏในการสลับที่ ดัง (18 ค) และ (21 ก-ข) มาจาก

- (22) ก. มันทำท่าว่าฝนจะตก

ข. ท่านเป็นครู, [ที่ผมเคารพนับถือ t_1]

ฝนใน (22 ก) จะย้ายเข้าสู่ตำแหน่ง-A และทิ้งรอยไว้หน้ากริยาวลี “จะตก” แต่ตำแหน่ง-A, ที่ฝน เคลื่อนไปสู่เป็นตำแหน่งที่ไม่มีหน้าที่- θ

ทั้ง PRO และรอย ซึ่งเป็นสัญภาคมีลักษณะที่แตกต่างกันดังนี้

(23) ก. รอยต้องได้รับปาละ แต่ PRO ไม่ต้อง

ข. บรรพบทของรอยจะไม่อยู่ในตำแหน่งที่มีหน้าที่- θ แต่บรรพบทของ PRO (ถ้าหากจะมี) จะมีหน้าที่- θ เป็นอิสระเช่นเดียวกับ PRO

ค. ความสัมพันธ์ระหว่างบรรพบทและรอยอยู่ภายใต้เงื่อนไขการเขยิบขึ้น แต่ความสัมพันธ์ระหว่างบรรพบทและ PRO ไม่เกี่ยวข้องกับเงื่อนไขการเขยิบขึ้น PRO ไม่จำเป็นต้องมีบรรพบทเช่น รอย

สำหรับเงื่อนไขการเขยิบขึ้นระหว่างภาษาไทยและภาษาอังกฤษแล้วจะพบว่า ภาษาไทยมักจะไม่สนใจเงื่อนไขการเขยิบขึ้น นอกจากประโยคที่เลียนแบบโครงสร้างภาษาอังกฤษ โดยทั่วไปแล้วภาษาไทยยึดทฤษฎีกำหนดขอบเขตอย่างเหนียวแน่นโดยยึดขอบเขตของประโยคหลัก (matrix sentence) ซึ่งอาจจะมีอนุประโยค ซึ่งเป็นประโยคแทรก (embedded sentence) แทรกอยู่เท่านั้น จะไม่เขยิบขึ้นโดยออกนอกประโยคหลักดังตัวอย่างจาก Lasnik and Uriagereka (1988: 97)

(24) [[You think [[John saw who]]]]

โดยการเคลื่อน who ครั้งแรกมาไว้หน้าประโยค John saw t โดยทิ้งรอยไว้ในตำแหน่งที่ who เคยปรากฏเป็น

(25) [[You think [who [John saw t]]]]

ต่อมามีการเคลื่อน who ตามเงื่อนไขการเขยิบขึ้นมาไว้หน้าประโยค you think [t [John saw t]]]] อีกครั้งจะได้

(26) [Who_i [you think [t [John saw t]]]]

โดยการแทรก that เข้าใน S-Structure ตามแนวคิดของ Davis (1984) ที่เสนอให้แทรก it หรือ there เข้าใน S-Structure โดยมีความเชื่อว่าตัวที่แทรกเข้าไปไม่มีสาระทางอรรถศาสตร์จะได้

(27) [Who [you think [that [John saw t_i]]]]

โดยที่เมื่อเป็นประโยคคำถามในที่สุดก็จะเป็น

(28) Who do you think John saw?

แต่ถ้าเปรียบเทียบกับภาษาไทยแล้วจะพบว่า จะไม่มีการเขยิบขึ้นเช่นภาษาอังกฤษเลย
(29) [คุณคิด [ว่า [จอห์นเห็นใคร]]]

จะเห็นได้ว่าไม่มีการเคลื่อนเพื่อทิ้งรอยอย่างในภาษาอังกฤษ นอกเสียจากการเน้น
หัวข้อ (topicalization) ที่ย้ายคำที่ต้องการเน้นไว้ต้นประโยคก็จะเป็น
(30) [ใคร [คุณคิด [ว่า [จอห์นเห็น t]]]]

ทฤษฎีปาละ

ปาละ (government) ตามที่ใช้กันมาในตำราภาษาศาสตร์หรือตำราไวยากรณ์ละติน หมายถึง กริยาหรือบุรพบทที่ปาละกรรม ในภาษาที่มีวิกัตติปัจจัยลักษณะปาละจะเห็นได้ชัดเจน เพราะมีปัจจัยแสดงให้เห็น เช่น วลี *ad eam partem* 'to that part' (Hockett, 1957: 216) จะว่า *ad* เป็นบุรพบท ทำหน้าที่ปาละนามที่ตามมาก็คือ *eam partem* ซึ่งแสดงกรรมกรก แต่สำหรับภาษาที่ไม่มีวิกัตติปัจจัยอย่างภาษาไทย หรือภาษาที่มีวิกัตติปัจจัยบ้างเล็กน้อยอย่างภาษาอังกฤษ ถือว่าเป็นการนำลักษณะปาละมาใช้โดยอนุโลม Chomsky (1984: 49-51) ระบุว่า ในภาษาอังกฤษประเภทของคำที่เป็น $[-N]$ คือ กริยาและบุรพบทเป็นตัวกำหนดกรก (case assigners) นั่นก็คือ ทั้งกริยา และบุรพบทกำหนดกรรมกรก เช่น *hit him, to me* แต่ในทฤษฎีปาละและพันธะถือว่า กริยากำหนดกรรมกรก บุรพบทกำหนดกรกอื่น (oblique case) ซึ่งหมายถึง กรกอื่นนอกจากกรรตุกรก และอาลปนกรก ถ้าหากเราเชื่อตามทฤษฎีปาละและพันธะอย่างจริงจังก็จะเกิดปัญหาในการวิเคราะห์ภาษาไทย ถ้าหากเราเชื่อว่าภาษาไทยไม่มีบุรพบท (Warotamasikkhadit, 1988) เพราะตามที่ตำราไวยากรณ์ไทยต่าง ๆ พวกนี้เรียกว่า บุรพบทนั้นบางครั้งก็เป็นนาม เช่น ที่, เหนือ, ของ, บน, ใต้, ใน, นอก, บางครั้งก็เป็นกริยา เช่น จาก, ถึง, ตาม ฉะนั้น การที่จะตามทฤษฎีใดทฤษฎีหนึ่งโดยไม่หันมองโครงสร้างของภาษาของตนเองย่อมไม่ถูกต้อง และการที่ทฤษฎีปาละและพันธะจะอ้างว่าทฤษฎีนี้ครอบคลุมลักษณะสากลของภาษาก็ไม่ถูกต้องเช่นกัน เป็นต้นว่า INF (inflection) กำหนดกรรตุกรก ฉะนั้น ภาษาที่ไม่มีวิกัตติปัจจัยก็จะมีตัวกำหนดกรรตุกรก ซึ่งที่จริงแล้วการอนุโลมนำกรกใช้กับภาษาไม่มีวิกัตติปัจจัยก็ย่อมเป็นไปได้ โดยถือว่าหน้าที่ของการกในประโยคเป็นสิ่งสำคัญ และตัวกำหนดกรกไม่จำเป็นต้องเป็นไปตามลักษณะของภาษามีวิกัตติปัจจัยอย่างละติน และแม้ในภาษาอังกฤษเองก็มีปัญหาอย่างในกรณีของ John's book ซึ่งถือว่า John ทำหน้าที่เป็นสัมพันธกรก (genitive case) เพราะนามไม่สามารถจะกำหนดกรกของนามตัวอื่นได้ตามความเชื่อของ Chomsky (1984 : 51, 162) ฉะนั้น เพื่อจะทำให้ John เป็นสัมพันธกรกได้จึงต้องแทรก *of* เข้าไป เป็น *the book of John* ขณะเดียวกัน Lasnik and Uriagereka (1988: 11) ชี้ให้เห็นตัวอย่างภาษาอังกฤษ ดังนี้

(31) I believe John to be here.

(32) *I believe sincerely John to be here.

ความแตกต่างระหว่าง (31) ซึ่งเป็นประโยคที่ถูกต้องกับ (32) ซึ่งเป็นประโยคที่ไม่ถูกต้องคือ การที่มีคำว่า *sincerely* แทรกอยู่ระหว่าง *believe* กับ *John* เท่านั้นเอง Stowell (1981) เชื่อว่า การกำหนดการกในภาษาอังกฤษมิใช่เกี่ยวข้องกับปาละอย่างเดียว การเคียงข้าง (adjacency) ก็มีความสำคัญด้วย สำหรับภาษาไทยการเคียงข้างก็มีความสำคัญพอ ๆ กับในภาษาอังกฤษ

(33) เขาต้องถามผมอย่างแน่นอน

(34) *เขาต้องถามอย่างแน่นอนผม

การที่ (34) เป็นประโยคผิดเพราะอย่างแน่นอนเข้าไปแทรกระหว่างกริยาและกรรม ทำให้อิทธิพลของกริยาในฐานะปาละหมดไป ไม่สามารถปาละกรรมซึ่งถูกคำอื่นมาคั่นเสียแล้ว จึงสรุปเป็นกฎได้ดังนี้

(35) α กำหนดการกของ β ถ้า

ก. ∞ เป็นตัวกำหนดการก

ข. ∞ ปาละ β

ค. ∞ เคียงข้าง β

Chomsky (1984: 162) ระบุว่าปาละ (ตัวกำหนดการกคือ กริยา บุรพท และวิภัติ (inflection) ในกริยา สำหรับภาษาอังกฤษ นามและคุณศัพท์ไม่เป็นปาละ จะเห็นได้ว่า แนวความคิดที่กล่าวมานี้อาจจะขัดแย้งกับลักษณะโครงสร้างภาษาไทยอยู่หลายประการ

(36) พ่ออาจจะกินข้าวมาแล้ว

ในภาษาไทยนั้นถ้าจะถือว่า กริยา 'กิน' เป็นปาละของทั้ง 'พ่อ' ในฐานะที่เป็นกรรตุการก และ 'ข้าว' ในฐานะที่เป็นกรรมการก ทั้งนี้เพราะในภาษาไทยไม่มีวิภัติที่จะปาละประธานของประโยคได้อย่างภาษาที่มีวิภัติปัจจัย แต่ถึงกระนั้นก็ตามจะเห็นได้ว่าระหว่างคำว่า 'พ่อ' และ 'กิน' มี อาจจะ คั่น ถ้าหากเราเฝ้าว่าการเคียงข้างมีความสำคัญต่อทฤษฎีปาละ ทำไมกินจึงมีอิทธิพลที่จะปาละประธานของประโยคได้ทั้ง ๆ ที่มี อาจจะ คั่น ฉะนั้น เราอาจจะต้องแก้ไขความคิดเดิมที่ว่า กริยาเป็นปาละนั้น ให้เป็นกริยาวลีอันรวมเอาส่วนนำหน้ากริยาและกริยาเข้าด้วยกันเป็นปาละ แม้ว่าจะขยายเป็นว่ากริยาวลีทำหน้าที่เป็นปาละแล้วก็ตามก็ยังคงมีปัญหายุ่งยากว่า คุณศัพท์ในภาษาอังกฤษนั้นตรงกับวิเศษณกริยาในภาษาไทย การที่ระบุว่าคุณศัพท์มิใช่ปาละสำหรับภาษาอังกฤษ แต่ในภาษาไทยกริยาวลีสามารถ

เป็นพาลก เพื่อกำหนดกรรตุการได้ ฉะนั้น จึงถือว่า การแก้ไขว่ามีใช้กริยาเท่านั้น แต่เป็นกริยาวลี เป็นพาลกนั้นเหมาะสมสำหรับภาษาไทย

(37) เขากำลังอ่านหนังสืออยู่หน้าบ้าน

ถ้าหากเราเชื่อตาม Chomsky ที่ว่า นามจะเป็นพาลกไม่ได้ดังที่กล่าวแล้ว จนต้องแทรกบุรพบท of เข้าเพื่อให้บุรพบทเป็นพาลกในกรณีของภาษาอังกฤษ สำหรับภาษาไทยนั้น ถือว่าส่วนนำหน้ากริยา อยู่ ซึ่งมีรูปเหมือนกับกริยา อยู่ ใน (37) เป็นพาลกของนามวลี หน้าบ้าน ที่แสดงสถานการก (locative case) ก็ได้ขัดกับความคิดของ Chomsky ผิดกันแต่ถ้าถ้าเป็นภาษาอังกฤษ in front of ซึ่งเป็นบุรพบทจะเป็นพาลก แต่ในภาษาไทย หน้า จะเป็นพาลกไม่ได้ แต่ อยู่ จะเป็นพาลกให้นามวลี หน้าบ้าน

ทฤษฎี ๑ หรือทฤษฎีหน้าที่หลัก

จากแนวคิดของ Freidin (1978) เกี่ยวกับอรรถบท (theme) ของ Jackendoff (1972) เกี่ยวกับความสัมพันธ์ของอรรถบท และของ Fillmore (1969) เกี่ยวกับความสัมพันธ์ของการก โดยมีเกณฑ์-๑ (๑-Criterion) ว่า

(38) ทุกส่วนโต้แย้ง (argument) จะมีหน้าที่-๑ หรือหน้าที่หลักเพียงอย่างเดียวเท่านั้น และทุกหน้าที่-๑ หรือหน้าที่หลักจะกำหนดให้กับส่วนโต้แย้ง (argument) เดียวเท่านั้น

ส่วนโต้แย้ง (argument) ในที่นี้หมายถึงเฉพาะส่วนที่จะกำหนดหน้าที่หลักได้ เช่น เด็กนอน เด็กจะโต ส่วนโต้แย้งซึ่งสามารถกำหนดหน้าที่-๑ หรือหน้าที่หลักได้ในฐานะผู้มิประสบการณ์ (experiencer) แต่ it ใน (3 ข) และ (3 ค) นั้นจะไม่ใช้ส่วนโต้แย้ง ไม่สามารถกำหนดหน้าที่-๑ หรือหน้าที่หลักได้ ฉะนั้น ทฤษฎี-๑ สนใจการกำหนดหน้าที่หลักที่แสดงความสัมพันธ์ทางไวยากรณ์ เช่น กริยา-กรรม, กริยา-ประธาน เป็นต้น

(39) ก. เด็กนอน

ข. แม่รักลูก

ค. แม่นอนเตียง

ฅ. ไม่เร็วใช้ดีเด็ก

ง. เขารู้จักแก้ปัญหา

ดังกล่าว่าแล้วว่า เด็ก ใน (39 ก) เป็นผู้มิประสบการณ์ หรือผู้กระทำการ (agent) แม่ ใน (39 ข) ก็เช่นเดียวกัน ทำหน้าที่เป็นผู้กระทำการ แต่ ลูก ใน (39 ข) เป็นผู้รับการกระทำ เตียง ใน (39 ค) เป็นอุปกรณ์ ไม่เร็ว ใน (39 ฅ) ก็เป็นอุปกรณ์ เด็ก ใน (39 ฅ) เป็นจุดประสงค์ ปัญหา ใน (39 ง) เป็นอรรถบท เพราะ ปัญหา ไม่ใช่ผู้รับการกระทำ ไม่ใช่จุดประสงค์ จึงจะเป็นอย่างอื่นไม่ได้นอกจากอรรถบท

ทฤษฎีพันธะ

Warotamasikkhadit (1989) ได้กล่าวถึงทฤษฎีพันธะที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่สะท้อนตนเอง (anaphoric role) อันได้แก่ ตัว (เอง) ตน (เอง) กัน (เอง) เราจัดว่าลักษณะสะท้อนตัวเองมิใช่สรรพนามในภาษาไทยมีรูปไม่เหมือนสรรพนาม แต่ในภาษาอังกฤษมีรูปเหมือนสรรพนาม เช่น himself, herself, themselves เป็นต้น แต่อย่างไรก็ตาม การที่จะมีลักษณะสะท้อนตนเองได้จะต้องอ้างอิงถึงคำที่นำมาข้างหน้า นั่นหมายถึงจะต้องมีพันธะกับบรรพบท Chomsky และคำคุณศัพท์ของเขาเดินทางอยู่เป็นเวลาสองทศวรรษกว่าจะทราบว่าลักษณะสะท้อนตนเอง (anaphor) ว่าไม่ใช่สรรพนาม ที่จริงถ้าพวกเขาได้ศึกษาภาษาไทยเป็นตัวอย่าง ก็จะไม่หลงทางนานเช่นนั้น เพราะประโยคเช่น เขาโกรธตัว(เขา)เอง เขาทำการบ้าน(ด้วยตัว)เองจะช่วยให้เห็นชัด แต่อย่างไรก็ตามความคิดเรื่องดัชนีร่วม (coindex) ของ Chomsky ที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีพันธะมีประโยชน์มาก และจะละเอียดเสียมิได้

(40) ก. สุวิทย์โกรธสุวิทย์

ข. สุวิทย์โกรธเขา

ค. สุวิทย์โกรธตัวเอง

(40) ทั้งสามประโยคจะมีความหมายไม่เหมือนกันเลย ยกเว้นในกรณี (40 ก) และ (40 ข) ถ้า เขา แทน สุวิทย์ คำหลัง สุวิทย์ ใน (40 ก) จะต้องไม่ใช่คน คนเดียวกัน หรือมีดัชนีร่วม ถ้าเป็นเช่นนั้นจะถือว่าเป็นประโยคที่ผิดในภาษาไทย ทำนองเดียวกัน ใน (40 ข) สุวิทย์ และ เขา ต้องไม่มีดัชนีร่วมเช่นกัน มิฉะนั้น จะเป็นประโยคที่ผิดไวยากรณ์เช่นกัน

(41) สุวิทย์โกรธตัว (ของเขา) เอง

สุวิทย์จะต้องมีดัชนีร่วมกับตัว (ของเขา) เพื่อแสดงว่าสุวิทย์เป็น พันธกร (binder) และตัว (ของเขา) เป็น ตัวถูกพันธการ (bindee)

เราจะแยกสรรพนามออกจากลักษณะสะท้อนตัวเอง เขาใน (40 ข) ถือว่าเป็นสรรพนาม ส่วนตัวเองใน (40 ค) ถือว่าเป็นลักษณะสะท้อนตัวเอง กัน ก็ถือว่าเป็นลักษณะสะท้อนตัวเองที่แสดงพหูจน์ด้วย

(42) ก. สุวิทย์เชื่อว่าโสภาลงเขา

ข. สุวิทย์เชื่อว่าโสภาลงตัวเอง

เขา ใน (42 ก) หมายถึงสุวิทย์ก็ได้ หมายถึงคนอื่นก็ได้ โดยไม่จำเป็นว่าสรรพนามจะต้องมีพันธะกับบรรพบทในประโยค แต่ (42 ข) นั้นลักษณะสะท้อนตัวเอง จะต้องอยู่

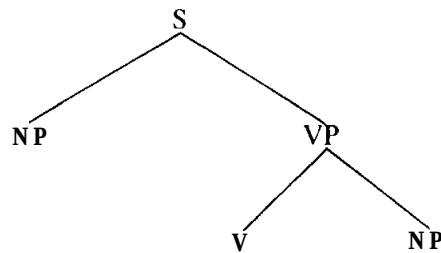
ใกล้กับบรรพทคือ โสภะ จะส่งพันธะข้ามอนุประโยคไปมีพันธะกับ สุวิทย์ ไม่ได้ จึงควรสรุปได้ว่า

- (43) ก. ลักษณะสะท้อนตนเองมีบรรพทอยู่ใกล้
ข. บรรพทไม่จำเป็นต้องมีบรรพทอยู่ใกล้

จะเห็นว่าเราไม่ได้บอกว่าบรรพทไม่มีบรรพท เราเพียงแต่บอกว่าบรรพทไม่จำเป็นต้องอยู่ใกล้เท่านั้นเอง แต่ที่จริงแล้ว (43) จะต้องแก้ไขอีกเพราะยังเป็นคำจำกัดความที่หลวมอยู่มาก

เพื่อที่จะเข้าใจทฤษฎีพันธะให้ดีขึ้นจะรู้จักบัญชา-c (c-command) ซึ่ง Reinhart (1976) อธิบายศัพท์คำนี้ว่าหมายความว่าอย่างไร

(44)

ในกรณี (44) นี้ NP ที่เป็นประธานบัญชา-c ต่อ NP ที่เป็นกรรม ฉะนั้น บัญชา-c หมายถึง (ถ้า NP ที่เป็นประธาน คือ A และ NP ที่เป็นกรรมคือ B)

(45) A บัญชา-c ต่อ B ถ้าทุกปุ่ม (node) ที่ครอบงำ A ครอบงำ B และทั้ง A และ B ไม่ครอบงำกันเอง

ในกรณี (44) S ครอบงำทั้ง A และ B แต่ A ก็ไม่ครอบงำ B และ B ก็ไม่ครอบงำ A จึงเรียกได้ว่า A บัญชา-c ต่อ B

ฉะนั้น เราจะสามารถนิยามพันธะได้ว่า

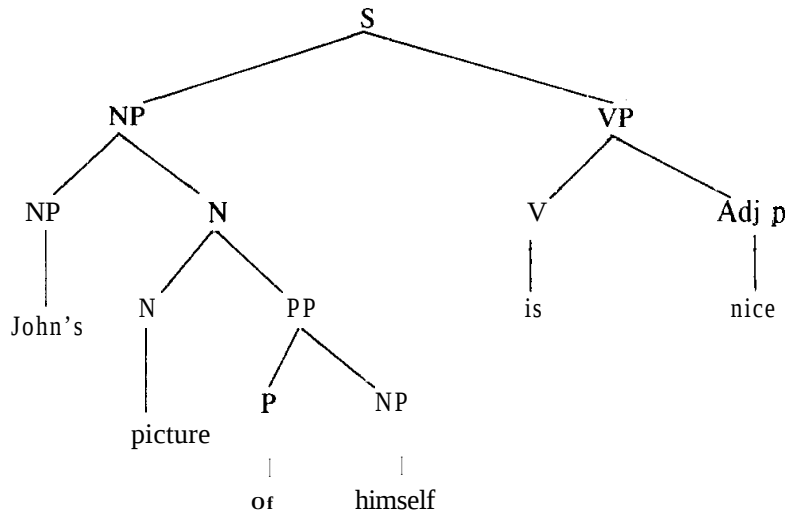
- (46) A ผูกพัน B หรือเป็นพันธกรของ B ถ้า
ก. A บัญชา-c ต่อ B และ
ข. A และ B มีดัชนีร่วม

เราจึงแก้ไข (43) เสียใหม่ว่า

(47) ก. ลักษณะสะท้อนตนเองจะต้องมีพันธการภายในประโยคหรืออนุประโยค
ทั้งพันธการและตัวถูกพันธการจะต้องอยู่ใกล้กัน

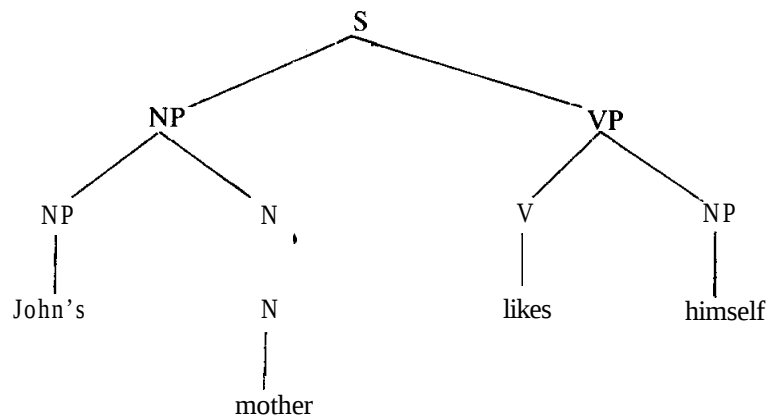
ข. สรรพนามเป็นอิสระในประโยคหรืออนุประโยค
เพื่อที่จะให้เกิดความเข้าใจเรื่องบัญชา-c จึงควรดูตัวอย่างประโยคภาษาอังกฤษดังนี้

(48)

การที่ (48) John's picture of himself is nice เป็นประโยคที่ถูกต้อง โดยมี himself เป็นลักษณะสะท้อนตนเอง เพราะ John's ปัญหา-c ต่อ himself ตามค่านิยามข้างต้น

(49)

การที่ (49) * John's mother likes himself เป็นประโยคที่ผิดลักษณะสะท้อนตนเองในกรณีนี้คือ himself จะอยู่ ณ ตำแหน่งท้ายประโยคไม่ได้ เพราะตำแหน่งดังกล่าว John's ไม่สามารถจะบัญชา-c ได้ ฉะนั้น ที่ถูก himself ณ ตำแหน่งนั้นจะต้องเป็นสรรพนาม him แทน

(51) John's mother likes him.

ขอให้สังเกตประโยค (51) ทั้งภาษาอังกฤษและภาษาไทยว่ามีลักษณะแตกต่างกันอย่างไร

(51) ก. John believes himself to like Jane.

“II. John believes him to like Jane.

ค. John, believes that he, likes Jane.

ข.*John_i believes that himself_i likes Jane

ง. จอห์น,แน่ใจว่าเขา,ชอบเจน

จ จอห์น,แน่ใจว่าตัวเอง,ชอบเจน

จะพบว่า (51 ก) มีลักษณะสะท้อนตนเองได้เพราะ himself อยู่ใกล้กับ John และ John บัญชา-c ต่อ himself และส่วนที่ตามหลังมาเป็นกริยาสภามาลา (infinitive) (51 ข) ถ้า John กับ him เป็นคนๆ เดียวกันจะเป็นประโยคที่ผิด แต่ถ้าเป็นคนละคนกันจะเป็นประโยคที่ถูก ฉะนั้น จึงเข้าตามเกณฑ์ (47 ข) (51 ค) ประโยคหลัก (matrix sentence) และประโยคแทรก (embedded sentence) โดยที่ he ในประโยคแทรกมีพันธการกับ John ในประโยคหลัก ดังจะเห็นได้จากดัชนีร่วม การใช้สรรพนาม he ในประโยคแทรกจึงถูกต้องแล้ว แต่ (51 ข) เป็นประโยคที่ผิดเพราะว่า himself อยู่ในประโยคแทรกนอกขอบเขตของประโยคหลัก ลักษณะสะท้อนตนเองในภาษาอังกฤษไม่ครอบคลุมนอกขอบเขตไปถึงประโยคแทรก ผิดกับภาษาไทย (51 จ) จอห์นมีดัชนีร่วมกับตัวเอง แม้ว่าตัวเองจะอยู่ในอนุประโยคที่แทรกเข้ามาอิทธิพลของจอห์นก็ยิ่งแผ่ไปถึงจนทำให้เกิดลักษณะสะท้อนตนเองได้ ส่วน (51 ง) นั้น จอห์นกับเขาจะมีดัชนีร่วมกันหรือไม่ก็ได้ก็ใช้ได้ทั้งสองอย่าง แต่ความหมายจะต่างกันเท่านั้นเอง Chomsky (1984: 57, 195, 210) เรียกประโยคในลักษณะของ (51 ค) และ (51 ข) ว่า Tensed Sentence Condition (TSC) หรือเงื่อนไขประโยคที่มีกาล ซึ่งเงื่อนไขนี้จะไม่เกี่ยวข้องกับภาษาไทย

ขอให้สังเกตประโยคทั้งภาษาอังกฤษและภาษไทยดังต่อไปนี้

(52) ก.* John believes Jane to like himself.

ข. John believes Jane to like him.

- ค. จอห์นเชื่อว่าเจนชอบเขา
- ฉ. จอห์นเชื่อว่าเจนชอบตัวเอง
- ง. จอห์นเชื่อว่าเจนชอบเขาเอง

การที่ (52 ก) เป็นประโยคอันตะ (finite) และ John กับ himself ก็มีดัชนีร่วม แต่ว่ามีประธานของประโยคแทรกคือ Jane มาคั่นระหว่างพันธกรและตัวถูกพันธกร ลักษณะดังกล่าวนี้ Chomsky (1984: 58) เรียกว่า Specified Subject Condition (SSC) หรือเงื่อนไขประธานที่ถูกกำหนด ฉะนั้นประโยคที่ถูกต้องควรเป็น (52 ข) โดยที่ลักษณะสะท้อนตนเองจะปรากฏไม่ได้ (52 ค) เป็นประโยคที่ไม่มีปัญหา เพราะเหมือนกับ (52 ข) แต่ (52 ฉ) เป็นประโยคกำกวมเพราะตัวเองอาจจะมิตซ์ชีร่วมกับจอห์นก็ได้กับเจนก็ได้ แต่อย่างไรก็ตามก็แสดงลักษณะสะท้อนตนเองทั้งคู่ สำหรับ (52 ง) จอห์นกับเขาต้องมิตซ์ชีร่วมแต่ความหมายที่แท้จริงนั้นให้นิยามจอห์นอาจจะไม่ชอบเจน เจนต่างหากที่มาชอบจอห์นเอง

ทฤษฎีพันธกรประกอบด้วยเงื่อนไข 3 ประการคือ

เงื่อนไข A ลักษณะสะท้อนตนเองต้องมีพันธกรกับปาลกหรือส่วนที่ให้ปาละ (governing category) กับส่วนสะท้อนตนเอง ส่วนที่มีปาละหมายถึง NP หรือ S ฉะนั้นเงื่อนไข A เป็นเงื่อนไขที่ใช้เฉพาะกับลักษณะสะท้อนตนเองดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น แต่จะต้องจำไว้ว่าแต่ละภาษาจะมีเงื่อนไขแตกต่างกันไปดังที่กล่าวแล้วว่าขอบเขตของประโยคและอนุประโยคในแต่ละภาษาที่สัมพันธ์กับลักษณะสะท้อนตนเองแตกต่างกันไป

เงื่อนไข B สรรพนามจะไม่มีพันธกรหรือเป็นอิสระกับส่วนที่ให้ปาละ (governing category) หมายถึงการใช้สรรพนามนั้นมีอิสระต่อปาลกมาก ไม่จำเป็นต้องอยู่ในขอบเขตของประโยคหรืออนุประโยคเดียวกันแตกต่างไปจากลักษณะสะท้อนตนเอง

เงื่อนไข C หรือเรียกอีกอย่างว่านิพจน์-R (R-Expression ซึ่งย่อมาจาก referring-expression หรือนิพจน์อ้างอิง) เราต้องยอมรับว่า

(53) ก. * John_i likes John_i.

ข. * จอห์น_i ชอบจอห์น_i

(53) เป็นประโยคที่ผิดทั้งคู่ถ้าหาก John มีดัชนีร่วมกับ John ใน (53 ก) และจอห์นมีดัชนีร่วมกับจอห์นใน (53 ข) ขอให้สังเกตว่าชื่อคนทำหน้าที่คล้ายสรรพนามจะไม่มีพันธกรดังตัวอย่างต่อไปนี้

(54) ก. *John_i thinks John_i likes Jane.

ข. John_i thinks hc_i likes Jane.

- ก.* John_i thinks Jane likes John_i.
 ข. John_i thinks Jane likes him_i.
 ง. จอห์นคิดว่าจอห์นชอบเจน
 จ. จอห์นคิดว่าตัวเองชอบเจน
 ฉ. จอห์นคิดว่าเขาชอบเจน
 ช. จอห์นคิดว่าเจนชอบจอห์น
 ซ. จอห์นคิดว่าเจนชอบตัวเอง
 ฅ. จอห์นคิดว่าเจนชอบเขา

ในภาษาอังกฤษ (54 ก) และ (54 ค) ผิดเพราะเงื่อนไขในประโยคที่มีกาล (TSC) สำหรับ (54 ก) และเงื่อนไขประธานที่ถูกกำหนด (SSC) โดยมี Jane มาคั่นใน (54 ค) แต่สำหรับภาษาไทยชื่อใช้แทนสรรพนามได้ยกเว้นในประโยคอันตะอย่างใน (53) เท่านั้น แต่ถ้าในประโยคหลักตามด้วยอนุประโยคแทรก หรือประโยคขยาย (complement clause) ภาษาไทยไม่มีนิพจน์-R ลักษณะที่แสดงนิพจน์-R ที่กล่าวมาแล้วทั้งหมดหมายถึงนิพจน์ที่อ้างถึงบรรพบท ขอให้เปรียบเทียบ

- (55) ก.* John_i can't stand John's sister.
 ข. John_i's sister can't stand John_i.

ปรากฏว่า John ใน (55 ก) บัญชา-c ต่อ John's sister ขณะเดียวกัน John ('s sister) ไม่ได้บัญชา-c ต่อ John ที่อยู่ท้ายประโยค ฉะนั้น จึงสามารถสรุปได้ว่า

- (56) นิพจน์-R ต้องเป็นอิสระหรือไม่มีพันธการ

ทฤษฎีการก

Chomsky (1984: 170) เชื่อว่า การกมีอยู่ 2 แบบ คือ การกตามโครงสร้าง (structural case) อันได้แก่ กรรตุการก (nominative case) กรรมการก (accusative case) ที่ตามหลังสกรรมกริยา, และการกอื่น (oblique case) ถ้ามีบรรพบทเป็นปลาก เช่น สถานการก (locative case), กาลการก (temporal case) อุปกรณ์การก (instrumental case) สัมพันธการก (genitive case) สัมปทานการก (dative case) และการกทายกรรม (inherent case) อันปรากฏในนามวลีทวิคูณ (double NP) เช่น

- (57) ก. I gave Jim a pen.
 ข. I gave a pen to Jim.

Jim ใน (57 ก) เป็นกรรมการกตามกระบวนการการกตามโครงสร้าง แต่ a pen เป็นการกทายกรรม แต่ (57 ข) ทั้ง Jim และ a pen ได้การกจากกระบวนการการกตามโครงสร้าง

เท่านั้น คือ a pen เป็นกรรมการกและ Jim เป็นสัมปทานการก (dative case) ขอให้สังเกตว่าการกตามโครงสร้างไม่เกี่ยวข้องกับหน้าที่-๐ หรือหน้าที่หลัก เพราะหน้าที่หลักของ a pen ใน (57 ก) และ (57 ข) เหมือนกัน คือมีหน้าที่หลักเป็นอรรถบท

สำหรับภาษาไทยก็มีประโยคทวินามวลี เช่น

(58) [ฉัน [vp[จ ให้ปากกา] จิม]]

ถ้าหากเรายึดหลักว่า กริยาตัวหนึ่งกำหนดการกให้กับนามวลีได้เพียงการกเดียว เราจะต้องยอมรับว่าทั้ง ปากกา และ จิม ต่างก็ถูกกำหนดกระบวนการการกตามโครงสร้างด้วยกันทั้งคู่ คือ ต่างก็เป็นกรรมการก แต่เนื่องจากในภาษาไทยเราสามารถแทรก แก่ เข้าไปหน้า จิม ได้ จึงนิยมเรียกว่าสัมปทานการก

การกำหนดหมายการกเป็นพิเศษ (exceptional case marking) ลักษณะเช่นนี้ปรากฏกับภาษาอังกฤษโดยเฉพาะในตัวอย่างต่อไปนี้

(59) ก. I am eager for him to be here.

ข. I am eager to be here.

ขอให้สังเกตว่า (59 ก) for him ไม่ใช่บุรพบทวลี และขณะเดียวกัน him ก็ไม่ใช่ประธานของประโยค หรือเป็นกรรมของ am eager for หรือเป็นกรรมของบุรพบท for ด้วย แต่เนื่องจากมี for นำหน้าจึงต้องใช้รูป him ผิดกับ (59 ข) ซึ่งมีสุญภาคโดยไม่ต้องมี for นำหน้า แต่อย่างไรก็ตามรูปของสรรพนามก็ยังเป็นกรรมการกหรือการกอื่นที่ตามหลังบุรพบท ถ้ายังเป็นกริยาอย่าง believe ก็จะมีลักษณะประโยคแปลกไปอีก เช่น

(60) ก. I believe John to be here.

ข. I believe John is here.

ทั้ง (60 ก) และ (60 ข) John เป็นประธานของประโยคแทรกทั้งคู่ และ John ก็ไม่ใช่กรรมของ believe ทั้งคู่เหมือนกัน และหลัง believe หน้า John ไม่จำเป็นต้องมี for อย่างใน (59 ก) สำหรับ (60 ข) นั้น จะเห็นขอบเขตของอนุประโยคได้ชัดเจนว่าอยู่หน้า John ลักษณะที่กล่าวมาจะไม่ปรากฏในภาษาไทย

ที่กล่าวมาทั้งหมดจะพบว่าทฤษฎีพันธะและทฤษฎีการกพัฒนาขึ้นมาโดยอยู่ในกรอบงานของทฤษฎีปาละ และขณะเดียวกันทฤษฎีการกก็เกี่ยวข้องกับทฤษฎี-๐ เนื่องจากภาษาไทยไม่มีวิภัติปัจจัยให้เห็นการกอย่างเด่นชัดเหมือนภาษากรีกละติน สันสกฤตหรือแม้แต่ภาษาโรแมนซ์ (เช่น ฝรั่งเศส สเปน อิตาลี ฯลฯ) แต่การกก็มีความสำคัญในการให้ความหมายของโครงสร้างของประโยค

(61) ฝนทำท่าว่า [t จะตก]

ในโครงสร้างลึก ฝน เป็นประธานของ จะตก เพราะความสัมพันธ์ทางไวยากรณ์ (grammatical relations) เริ่มในโครงสร้างลึก แต่เนื่องจากได้มีการเคลื่อน α ย้าย ฝน ไปอยู่ต้นประโยคทั้งรอย t เอาไว้ ถ้าเป็นภาษาที่มีวิภัติปัจจัยเคร่งอย่างละตินหรือเยอรมัน วิภัติปัจจัยก็จะแสดงการกในระดับวิภากว่าเป็นการกใด ในกรณีของ ฝน ก็จะเป็นกรรตุการก และการกำหนดการกนี้จะเห็นได้ชัดเจนว่าอยู่ในโครงสร้างผิวโดยที่นามวลี (NP) ทุกตัวจะต้องมีการก แต่ถ้านามวลีใดไม่ถูกกำหนดการก นามวลีนั้นก็จะถูกกรอออกไป ฉะนั้น t ใน (61) จะไม่สามารถรับการกได้เพราะมีใช้ศัพท์ที่เป็นนามวลี ผู้พูดจึงไม่ต้องออกเสียง นั่นก็คือ รอย (trace) ไม่ต้องมีการกดังได้กล่าวแล้วข้างต้น

ทฤษฎีควบคุม

ทฤษฎีควบคุมนี้พิจารณากำหนดศักยภาพของตัวอ้างอิงของ PRO ความสัมพันธ์ระหว่างบรรพบทกับ PRO พิจารณากำหนดได้ด้วยกฎของการควบคุมซึ่งจะกำหนดดัชนีของบรรพบทและตรวจสอบดัชนีของ PRO และบรรพบทตามทฤษฎีควบคุมซึ่งอยู่ในส่วนประกอบตรรกะรูป เราจะพบว่าคุณลักษณะของกฎดังกล่าวจะแตกต่างจากกฎที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างบรรพบทกับรอย เพราะคุณลักษณะดังกล่าวเกี่ยวข้องกับการเคลื่อน α ขอให้สังเกตประโยคต่อไปนี้

(62) ก. ผมต้องการ PRO ชนะ

ข. ผมต้องการให้แดงชนะ

ค. ผมพยายาม PRO จะเอาชนะ

ฅ. ผมพยายามให้แดงชนะ

ง. ผมเชื่อว่า PRO ชนะ

จ. ผมเชื่อว่าแดงจะชนะ

PRO ใน (62 ก) (62 ค) และ (62 ง) ต่างก็มีดัชนีร่วมกับประธานของประโยคแต่ที่จริงแล้ว PRO ไม่ต้องมีพันธการกกับส่วนที่ให้ปาละ หมายถึงมีอิสระในตัวของมันเองตามเงื่อนไข B ฉะนั้น ถ้าจัดว่า PRO มีดัชนีร่วมกับประธานก็จะขัดกับเงื่อนไข B ครั้นจะกล่าวว่า PRO ไม่มีดัชนีร่วมกับประธานก็จะขัดกับเงื่อนไข A และความในประโยคก็เอื้อให้คิดว่า PRO น่าจะเกี่ยวข้องับประธาน ส่วน (62 ข) และ (62 ฅ) นั้น มีส่วนขยายหรือส่วนเติมเต็ม (complement) คือ แแดงชนะ และ (62 จ) ส่วนเติมเต็มก็คือ แแดงจะชนะ

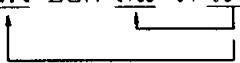
ที่จริงแล้วทฤษฎีควบคุมนี้ Chomsky (1981: 78-79) และ Lasnik and Uriagereka (1988: 53) ต่างก็พูดตรงกันว่า ยังมีปัญหาอีกมากมายที่จะต้องศึกษาเพื่อจะบอกได้แน่นอนว่าตัวใดเป็นตัวควบคุม (controller) ในประโยค เช่น

- (63) ก. แดงชวนดำให้ตักข้าวกินเอง
 ข. แดงสัญญาดำว่าจะตักข้าวกินเอง
 ค. แดงขอดำให้ตักข้าวกินเอง
 ฉ. แดงขอให้ดำตักข้าวกินเอง
 ง. แดงขอร้องดำให้ตักข้าวกินเอง
 จ. แดงขอร้องให้ดำตักข้าวกินเอง

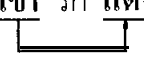
จะเห็นได้ว่า (63 ก), (63 ค) (63 ฉ), (63 ง) และ (63 จ) ตัวควบคุมก็คือ ดำ อันเป็นส่วนขยายของประโยคหลัก แต่ (63 ข) นั้นตัวควบคุมคือ แดง อันเป็นประธานของประโยคหลัก

ทฤษฎีโยงสัมพันธ์

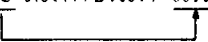
ที่จริงแล้วทฤษฎีโยงสัมพันธ์น่าจะเป็นส่วนหนึ่งของทฤษฎีพันธะ แต่ทฤษฎีโยงสัมพันธ์จะไม่เกี่ยวข้องกับดัชนีร่วมอันเป็นหัวใจสำคัญของทฤษฎีพันธะ เราจึงได้แยกทฤษฎีโยงสัมพันธ์ไว้ต่างหาก ผู้ที่เสนอความคิดเกี่ยวกับทฤษฎีโยงสัมพันธ์ คือ Higginbotham (1983) และ Montalbetti (1984) ซึ่งได้พัฒนาทฤษฎีนี้ต่อไปอีก ขอให้สังเกตประโยค

- (64) แดง บอก ผม ว่า เรา กลับได้แล้ว
-

การใช้ดัชนีร่วมสำหรับ (64) เป็นไปไม่ได้ เพราะ เรา หมายถึง แดง และ ผม บรรพบทแต่ละตัวเป็นเอกพจน์ด้วยกันทั้งคู่ แต่เมื่อรวมกันแล้วจึงจะเป็นพหูพจน์ คือ เรา จึงไม่มีทางที่จะสร้างดัชนีร่วมได้

- (65) แม่ของเขา รัก แดง
-

ขอให้สังเกตว่าพันธกร คือ แดง และตัวถูกพันธการคือ เขา แต่ว่าพันธกรตามหลังตัวถูกพันธการ

- (66) พ่อ c ลืมตาขึ้นมา แดง ก็ขอน้ำกิน
-

(66) ก็ทำนองเดียวกับ (65) ที่มีพันธกรตามหลังตัวถูกพันธการ ฉะนั้น ทฤษฎีพันธะจึงไม่สามารถจะครอบคลุมการวิเคราะห์ (65) และ (66) ได้ เราอาจจะสรุปเป็นกฎง่ายๆ ว่า

(67) ถ้า α บัญชา-c ต่อ β , α จะโยงสัมพันธ์กับ β ไม่ได้
 แต่ (65) และ (66) เป็นประโยคที่ถูกตัด เพราะ เขา ไม่ได้บัญชา-c ต่อ แดง ใน (5) และ c ไม่ได้บัญชา-c ต่อ แดง ใน (66)

ตามที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นว่าเงื่อนไขในภาษาไทยไม่เหมือนกับภาษาอังกฤษ เพื่อจะ
 ให้เข้าใจเงื่อนไข A เงื่อนไข B และเงื่อนไข C ที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีโยงสัมพันธ์ จึงควรใช้
 ตัวอย่างภาษาอังกฤษตาม Lasnik and Uriagereka (1988: 129-137) ดังนี้

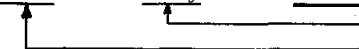
(68) ถ้า A เป็นลักษณะสะท้อนตนเอง แล้วมีเพียง B ตัวเดียวเท่านั้น (ในส่วนของให้
 ปาละของ A) โดยที่ B บัญชา-c ต่อ A และ A จะโยงสัมพันธ์กับ B

(69) *[John's mother] likes himself

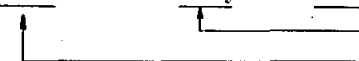
(69) John ไม่ได้บัญชา-c ต่อ himself ฉะนั้น himself จะโยงสัมพันธ์กับ John,
 ไม่ได้ตามเกณฑ์ (68) แต่ว่า (68) ยังกล่าวถึง “เพียงตัวเดียวเท่านั้น” ดังจะพบได้ใน

(70) * John asked Mary about each other

จะพบว่า (70) มีลักษณะพหุสัมพันธ์ (multiple link) ระหว่าง each other กับ John
 และ Mary ซึ่งต่างก็เป็นบรรพบทของ each other จึงขัดกับเกณฑ์ (68)

(71) * John said that Mary likes themselves.

themselves ใน (71) ก็เป็นพหุสัมพันธ์แต่ไม่ขัดกับเกณฑ์ (68) เพราะ themselves
 โยงสัมพันธ์ต่อบรรพบทในส่วนที่ให้ปาละเพียงตัวเดียว คือ Mary ส่วน John นั้น อยู่นอก
 ส่วนที่ให้ปาละ แต่อย่างไรก็ตาม (71) เป็นประโยคที่ผิด จึงมีความจำเป็นจะต้องแก้เกณฑ์
 (68) เสียใหม่ เป็น

(72) ลักษณะสะท้อนตนเองต้องไม่เป็นพหุสัมพันธ์

จะเห็นได้ว่า (72) มีความละม้ายกับเงื่อนไข A ของทฤษฎีพันธะ
 ให้พิจารณาเงื่อนไข B ของ Higginbotham (1983) ซึ่งได้กล่าวไว้ว่า

(73) ถ้า A เป็นสรรพนาม และ B บัญชา-c ต่อ A ในส่วนที่ให้ปาละของ A แล้ว
 B จะไม่ใช่บรรพบทของ A

เนื่องจากความคิดเรื่องบรรพบทกับการโยงสัมพันธ์มีลักษณะใกล้เคียงและเกี่ยวพันกัน
 และโยงไปถึงข้ออ้างอิงร่วม (coreferential) ด้วย เช่น

(74) John thinks he washed himself

จะพบว่า **himself** มีบรรพทสองตัว คือ **himself** โยงสัมพันธ์กับ **he** และ **he** โยงสัมพันธ์กับ **John** เราจะประกันได้ว่า John และ **himself** มีการอ้างอิงร่วมเมื่อ **he** และ **John** ไม่จำเป็นต้องเป็นการอ้างอิงร่วม

(75) John told Bill that they should wash themselves

themselves โยงสัมพันธ์กับ **they** ตาม (68) เราต้องการให้ **they** โยงสัมพันธ์กับ **John** เพราะ (75) เป็นประโยคที่ถูกตัด และจะเห็นได้ว่า **John** และ **themselves** ไม่มีการอ้างอิงร่วม เราจึงต้องการที่จะสรุปว่า (64) เรา มีบรรพทสองตัว และ เรา ไม่มีข้ออ้างอิงร่วมกับทั้ง **แดง** หรือ **ผม**

สำหรับเงื่อนไข C นั้นขอให้พิจารณา

(76) He thinks John is intelligent.

(ก)

(ข)

(67) จะป้องกันไม่ให้ **he** โยงสัมพันธ์กับ **John** ตาม (76 ก) เพราะ **he** บัญชา-c ต่อ **John** แต่ยังไม่เคยกล่าวถึงเกี่ยวกับ **John** โยงสัมพันธ์กับ **he** เลย แต่ถ้าจะยึดเงื่อนไข C ของ ทฤษฎีพันธะ เราอาจจะกล่าวได้ว่า

(77) นิพจน์-R หรือนิพจน์อ้างอิงโยงสัมพันธ์กับตัวที่บัญชา-c ต่อมันไม่ได้

(77) จะป้องกันมิให้ **John** โยงสัมพันธ์กับ **he**

ทฤษฎีโยงสัมพันธ์นี้เป็นเรื่องที่น่าสนใจมากสำหรับภาษาไทย เพราะยังไม่มีใครศึกษากันเลย แม้ในภาษาอังกฤษเรื่องนี้ก็ยังไม่เป็นที่ยุติ การที่ต่างพากันเชื่อว่าบรรพทมีบทบาทสำคัญแต่ในภาษาไทยมีการอ้างอิงถึงปัจฉิมบทกันอยู่มากมาย

สรุป

ส่วนประกอบย่อยของระบบกฎเกณฑ์ทางไวยากรณ์ประกอบด้วย พจนานุกรม วายกสัมพันธ์ (ซึ่งแยกออกเป็นส่วนประกอบจำแนกประเภทและส่วนประกอบเชิงปริวรรต) ส่วนประกอบสัทรูปและส่วนประกอบตรรกูป

ปัจจุบันเชื่อว่าสูตรโครงสร้างส่วนประกอบไม่จำเป็นเพราะมีพจนานุกรมเป็นตัวการสำคัญให้โครงรูปลึก แต่การปริวรรตคงเหลือเพียงสูตรเดียวคือ เคลื่อน ∞ และโครงรูปลึกที่ผ่านการปริวรรตจะกลายเป็นโครงรูปผิว โครงรูปผิวจะได้รับการนิรูปเป็นสัทรูปและตรรกูป

ระบบย่อยของหลักการประกอบด้วย 7 ทฤษฎี คือ ทฤษฎีกำหนดขอบเขต ขอบเขตที่สำคัญก็คือ S หรือ NP เส้นไขการเขียนขึ้นจากปุ่มล่างขึ้นสู่ปุ่มบนต้องอยู่ในขอบเขตของ S หรือ NP ทฤษฎีปลาย กำหนดว่า ประเภทของคำที่ไม่ใช่นาม [-N] เป็นตัวกำหนดการกของนาม ทฤษฎีหลักหรือทฤษฎี-0 กำหนดหน้าที่หลักของนามว่าเป็นผู้กระทำการ ผู้รับการกระทำ อรรถบท จุดประสงค์ และอุปกรณ์ ทฤษฎีพันธะเน้นลักษณะสะท้อนตนเองและดัชนีร่วม ทฤษฎีการก มี 2 แบบ คือ การกตามโครงสร้าง ได้แก่ กรรตุการก กรรมการก และการกอื่น คือ สถานการก กาลการก อุปกรณ์การก สัมพันธการก สัมปทานการก และการกทายกรรม ทฤษฎีควบคุม กำหนดศักยภาพของตัวอ้างอิงของ PRO และทฤษฎีโยงสัมพันธ์ ปัจจุบันบทโยงสัมพันธ์กับบรรพบทในลักษณะที่แตกต่างไปจากทฤษฎีพันธะเพราะไม่มีดัชนีร่วม

แบบฝึกหัด

1. นอกจากคำว่า “มี” ในภาษาไทยไม่สามารถกำหนดการก ยังมีคำอื่นอีกไหมในภาษาไทยที่ไม่สามารถกำหนดการกได้
2. “มี” ในบางประโยคก็กำหนดการกได้ ขอให้ยกตัวอย่างมาสัก 3 ประโยค
3. ทำไม Pesetsky จึงกล่าวว่า สูตรพื้นฐานหรือสูตรโครงสร้างส่วนประกอบไม่จำเป็นสำหรับวากยสัมพันธ์ปาละและพันธะ
4. ทำไม Chomsky จึงลดสูตรการปริวรรตเหลือเพียงสูตรเดียว ท่านคิดว่าสูตรเคลื่อน α สามารถครอบคลุมการปริวรรตทุกอย่างได้จริงหรือไม่
5. อธิบายให้เข้าใจเกี่ยวกับ รอยจะต้องได้รับปาละว่าหมายถึงอะไร
6. เงื่อนไขการเขียนขึ้นหมายถึงอะไร จงอธิบายและยกตัวอย่างประกอบ
7. ท่านเชื่อหรือไม่ว่าภาษาไทยไม่มีบุรพท ถ้าเชื่อทำไมจึงเชื่อ ถ้าไม่เชื่อทำไมจึงไม่เชื่อ
8. จงอธิบายว่าทำไมประโยค *เขากินอย่างรีบร้อนกล้วยเดี่ยว จึงเป็นประโยคที่ผิด ถ้าจะแก้ไขให้ถูก ควรทำอย่างไร อะไรเป็นตัวการสำคัญที่ทำให้ประโยคนั้นผิด
9. Chomsky เชื่อว่า ในภาษาอังกฤษนามจะเป็นปากไม่ได้ แต่ในภาษาไทยมิได้เป็นเช่นนั้น ท่านคิดว่าภาษาไทยมิได้มีลักษณะสากลใช่หรือไม่ ท่านคิดว่าการมีบุรพทในภาษาไทย (ตามข้อ 7) จะทำให้ภาษาไทยมีลักษณะสากลหรือไม่
10. จงเขียนประโยคที่แสดงหน้าที่ -๐ หรือหน้าที่หลักที่แสดงผู้กระทำการ ผู้รับการกระทำ จุดประสงค์ อรรถบท และอุปกรณ์ อย่างละประโยค
11. เขารัก ตัวเอง ยิ่งชีวิต
เขามาเยี่ยมเราด้วย ตัวเอง
จงแสดงให้เห็นว่า ตัวเอง ในประโยคทั้งสองแสดงลักษณะสะท้อนตนเอง ทำไมประโยคหลังจะต้องมี ด้วย นำหน้า ตัวเอง
12. ประโยค เตาไรต์นี้ใช้แล้วอย่าลืมเก็บ ๑ ให้บอกว่า เตาไรต์เป็นการกอะไร และถูกกำหนดการกขึ้นอย่างไร ส่วน ๑ หรือรอยมีหน้าที่อย่างไร มีการกหรือไม่ เพราะเหตุไร

- Anderson, M. 1979. *Noun Phrase Structure*. Doctoral dissertation, University of Connecticut.
- Aoun, J. 1979. On government, case marking, and clitic placement. mimeographed, Massachusetts Institute of Technology.
- _____. 1982. *The Formal Nature of Anaphoric Relations*. Doctoral dissertation, Massachusetts Institute of Technology.
- _____. 1986. *Generalized Binding*. Dordrecht, Foris.
- Aoun, J., N. Hornstein, and D. Sportiche. 1981. Some aspects of wide scope quantification. *Journal of Linguistic Research* 1.3.
- Aoun, J. and D. Sportiche. 1983. On the formal theory of government. *The Linguistic Review* 2.3.
- Chomsky, Noam. 1964. *Current Issues in Linguistic Theory*. The Hague, Mouton and Company.
- _____. 1965. *Aspects of the Theory of Syntax*. Cambridge, MA, MIT Press.
- _____. 1970. Remarks on Nominalization. *Readings in English Transformational Grammar*. ed. by R. Jacob and P. Rosenbaum. Waltham, MA, Ginn and Company.
- _____. 1973. Conditions on transformation. *A Festschrift for Morris Halle*. ed. by S. Anderson and P. Kiparsky. New York, Holt, Rinehart, and Winston.
- _____. 1976. Conditions on rules of grammar. *Linguistic Analysis* 2.4
- _____. 1977. On *wh*-movement. *Formal Syntax*. ed. by P.W. Culicover, T. Wasow, and A. Akamajian. New York, Academic Press.
- _____. 1980. On binding. *Linguistic Inquiry* 11.1
- _____. 1982. *Some Concepts and Consequences of the Theory of Government and Binding*. Cambridge, MA, MIT Press.
- _____. 1984. *Lectures on Government and Binding*. Dordrecht, Foris.
- _____. 1986a. *Knowledge of Language: Its Nature, Origin, and Use*. New York, Praeger.
- _____. 1986b. *Barriers*. Cambridge, MA, MIT Press.
- Chomsky, N. and H. Lasnik. 1977. Filters and control. *Linguistic Inquiry* 8.3.
- Davis, L. 1984. *Arguments and Expletives*. Doctoral Dissertation. University of Connecticut.
- Fillmore, C. 1975. The future of semantics. *The Scope of American Linguistics*. ed. by R. Austeritz. Amsterdam, Peter de Ridder Press.
- Freidin, R. 1978. Cyclicity and the theory of grammar. *Linguistic Inquiry* 9.4.
- Freidin, R., and H. Lasnik. 1981. Disjoint reference and *wh*-trace. *Linguistic Inquiry* 12.1.
- Higginbotham, J. 1980a. Pronouns and bound variables. *Linguistic Inquiry* 11.4.
- _____. 1980b. Anaphora and GB: some preliminary remarks. *Proceedings to the Tenth Annual Meeting of NELS*. ed. by J. Jensen. Ottawa, University of Ottawa.
- _____. 1983. Logical form, binding, and nominals. *Linguistic Inquiry* 14.3.
- _____. 1985. On semantics. *Linguistic Inquiry* 16.4.
- Hockett, C.F. 1958. *A Course in Modern Linguistics*. New York, Macmillan.
- Jackendoff, R. 1977. Constraint on phrase structure rules. *Formal Syntax*. ed. by P.W. Culicover, T. Wasow, and A. Akamajian. New York, Academic Press.
- Langacker, R. 1969. On pronominalization and the chain of command. *Modern Studies in English*. ed. by D. Reibel and S. Schane. Englewood Cliffs, NJ, Prentice-Hall.
- Lasnik, H. 1976. Remarks on coreference. *Linguistic Analysis* 2.1.
- _____. 1981. On two recent treatments of disjoint reference. *Journal of Linguistic Research* 1.4.

- _____. 1985. A note on illicit NP movement. *Linguistic Inquiry* 16.3.
- Lasnik, H., and R. Fiedor. 1974. Complement object deletion. *Linguistic Inquiry* 5.4.
- Lasnik, H., and R. Freidin. 1981. Core grammar, Case theory, and markedness. *Theory of Markedness in Generative Grammar*. ed. by A. Ballelli, A. Brandi, and L. Rizzi. Pisa, Scuola Normale Superiore.
- Lasnik, H., and M. Saito. 1984. On the nature of proper government. *Linguistic Inquiry* 15.2.
- Lasnik, H. and J. Uriagereka. 1988. A *Course* in *GB Syntax*. Cambridge MA, MIT Press.
- May, R. 1977. *The Grammar of Quantification*. Doctoral dissertation, Massachusetts Institute of Technology.
- _____. 1979. Must Comp-to Comp movement be stipulated? *Linguistic Inquiry* 10.4.
- Montalbetti, M. 1984. *After Binding: On the Interpretation of Pronouns*. Doctoral dissertation, Massachusetts Institute of Technology.
- Pesetsky, D. 1982a. *Paths and Categories*. Doctoral Dissertation, Massachusetts Institute of Technology.
- _____. 1982b. Complementizer-trace phenomena and the nominative island constraint. *The Linguistic Review* 1.3.
- Reinhart, T. 1976. *The Syntactic Domain of Anaphora*. Doctoral Dissertation. Massachusetts Institute of Technology.
- _____. 1983. Coreference and bound anaphora: a restatement of the anaphora questions. *Linguistics and Philosophy* 6.1.
- Stowell, T. 1981. *Origins of Phrase Structure*. Doctoral dissertation, Massachusetts Institute of Technology.
- Warotamasikkhadit, U. 1983. Subjectivalization in Thai. *Ramakhamhaeng University Journal* 9. 1.
- _____. 1988. There are no prepositions in Thai. Paper presented at the 21st International Conference on Sino-Tibetan Languages and Linguistics. Lund, Sweden, Lund University.
- _____. 1989. Exclusive anaphor in Thai. Paper presented at the 22nd International Conference on Sino-Tibetan Languages and Linguistics. Honolulu, HI, University of Hawaii.